

ความสัมพันธ์ระหว่างพ่อกับลูกสาวชาวเติร์กในวรรณกรรมเยาวชน
เรื่อง
“*Ich bin eine deutsche Türkin*” (ฉันเป็นคนเยอรมันเชื้อสายเติร์ก)¹
The Relationship between Turkish Father and Daughter in
“I Am a German-Turk”

ศิริพร ศรีวรกานต์

ภาควิชาวรรณคดีเปรียบเทียบ

คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทคัดย่อ

บทความเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาวรรณกรรมเยาวชนเรื่อง *Ich bin eine deutsche Türkin* (ฉันเป็นคนเยอรมันเชื้อสายเติร์ก) ซึ่งประพันธ์โดย รันคา เคเซอร์ (1995) มีตัวละครเอกชื่อแฟร์ดา ผู้เป็นเด็กสาวชาวเติร์กซึ่งมีความขัดแย้งกับพ่อแม่ แฟร์ดาปรารถนาอิสระเสรี ขณะที่พ่อแม่เข้มงวดกับลูกๆ อยู่เสมอ อาจจะเป็นไปได้ที่ผู้ประพันธ์คลี่คลายความขัดแย้งนี้ด้วยการนำเสนอเหตุการณ์สะเทือนอารมณ์ 2 เหตุการณ์ หนึ่ง คือ พ่อแม่ของแฟร์ดา รู้สึกเจ็บปวดจากการหย่าร้างของพี่สาวของแฟร์ดา เป็นเพราะความต้องการที่จะรักษาความบริสุทธิ์ของชาติพันธุ์เติร์ก พ่อแม่ของแฟร์ดาจึงจัดการการแต่งงานแบบคลุมถุงชนให้กับพี่สาวของแฟร์ดา อันเป็นชีวิตสมรสที่ไร้ซึ่งความสุขและจบลงด้วยการหย่าร้างในระยะเวลาอันสั้น และสองเป็นเหตุการณ์ที่แฟร์ดาถูกรถชนบาดเจ็บสาหัส ส่งผลให้พ่อแม่ของแฟร์ดาตระหนักถึงความสำคัญของความสุขของลูกมากกว่าความบริสุทธิ์ของชาติพันธุ์เติร์ก การที่ผู้ประพันธ์นำเสนอเช่นนี้เพื่อสื่อเป็นนัยว่าผู้พลัดถิ่นควรก้าวข้ามพรมแดนทางชาติพันธุ์แทนที่การผูกตนเองไว้กับความบริสุทธิ์ทางชาติพันธุ์

คำสำคัญ: ความสัมพันธ์ระหว่างพ่อกับลูก, วรรณกรรมเยาวชน, คนเยอรมันเชื้อสายเติร์ก

¹ บทความนี้ได้รับการสนับสนุนจากทุนวิจัยการปิงประมาณ 2557 ฝ่ายวิจัย คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Abstract

This paper aims to study Ranka Keser's young adult novel, *Ich bin eine deutsche Türkin* (I Am a German-Turk, 1995). The protagonist in this novel is Ferda, presented as a Turk teenage girl, who has a conflict with her parents. She desires freedom whereas her parents are always very strict with their children. The author may possibly resolve the conflict by means of presenting two melodramatic events. One is that Ferda's parents suffer from a divorce of Ferda's elder sister. Having tried to keep Turk ethnic purity, Ferda's parents have had an arranged marriage for her sister. It was an unhappy marriage and ended in divorce within a short time. The other is that Ferda had a serious car accident. This has led her parents to change their minds from maintaining ethnic purity to paying more attention to their daughters' happiness. With the presentation of these two events, the author might want to imply that immigrants should cross the ethnic border rather than tie oneself with ethnic purity.

Keyword: German-Turk, Young-adult novel

บทนำ

Seiltanz

Und also sprach Abdulla zu mir

Fremde ist zu deiner Rechten

Und zu deiner Linken ist Fremde

Denn du tanzt auf einem Seil (Fischer & McGowan, eds, 1997: 5)

การเดินร่าบนเชือก

และอัปดุลลาก็อพูดกับฉัน

ความแปลกแยกอยู่ข้างขวาของคุณ

และข้างซ้ายของคุณก็คือความแปลกแยก

เพราะคุณเดินร่าอยู่บนเชือกเส้นหนึ่ง

บทกวีตัดตอนวรรคนี้ประพันธ์โดยกวีผู้พลัดถิ่นซึ่งนำเสนอประเด็นเกี่ยวกับความแปลกแยกของคนพลัดถิ่น ผู้ประพันธ์เปรียบเทียบชีวิตของคนพลัดถิ่นกับการเดินร่าบนเส้นเชือกเส้นหนึ่งซึ่งผู้เดินร่าต้องพยายามหาความสมดุลบนเส้นเชือก มิฉะนั้นผู้เดินร่าจะตกลงไป เช่นเดียวกับคนพลัดถิ่นที่ต้องพยายามค้นหาความสมดุลในการดำรงชีวิตในประเทศเจ้าบ้าน ท่ามกลางการเป็นคนนอกของสังคม หรือการถูกกีดกันออกจากสังคมของเจ้าบ้านส่วนใหญ่ ทำให้พวกเขาเผชิญกับความรู้สึกแปลกแยก ดังนั้นการประดับประดาจังหวะชีวิตของคนพลัดถิ่นในสังคมอื่นจึงมิใช่เรื่องง่ายแต่อย่างใด ด้วยเหตุนี้การนำเสนอชีวิตของคนพลัดถิ่นจึงถูกถ่ายทอดออกมาในวรรณกรรม ทั้งที่เป็นบทกวี เรื่องสั้น และนวนิยาย ดังเช่น บทกวีที่กล่าวถึงข้างต้น

ในบทความเรื่อง “การนำเสนอภาพและการให้ภาพตนเองของเยาชนเติร์กในวรรณกรรมเยาชนภาษา เยอรมันร่วมสมัย” ของซูซาน เทบบัตต์ (Tebbutt, 1997: 165-177) ผู้เขียนบทความแสดงความเห็นว่าตัวละครเยาชนเติร์กที่เป็นตัวละครเอกนั้น พบได้ในวรรณกรรมเยาชนช่วงทศวรรษ 1980 กับ 1990 และสามารถจำแนกลักษณะของการผูกเรื่องราวของตัวบทวรรณกรรมที่มีตัวละครเยาชนเติร์กเป็นตัวละครเอกนั้นมีสามลักษณะ ได้แก่ ลักษณะแรกเป็นการนำเสนอมิตรภาพระหว่าง

เยาวชนเติร์กกับเด็กชาติอื่นๆ อาทิ *ไม่มีเอี่ยมสำหรับโอย่า* (*Keine Hoseträger für Oya*, ค.ศ. 1985) ของเยอร์เก็น บันเชอูส (Jürgen Banscheraus) ส่วนลักษณะที่สองนั้นเป็นการนำเสนอตัวละครเอกซึ่งเป็นวัยรุ่น มีใจเด็กในวัยประถมเช่นเดียวกับกลุ่มแรก อาทิ *เรื่องโอย่า: ตุรกี-มาตุภูมิที่แปลกแยก* (*Oya: Fremde Heimat Türkei*, ค.ศ. 1988) ของ คาริน เคอนิก ฮันเนอ สเตราเบอ และคามิล เทย์ลัน (Karin König, Hanne Straube และ Kamil Taylan) ทั้งสองเรื่องนำเสนอภาพวัยรุ่นสาวชาวเติร์กที่ประสบปัญหาวิกฤตและปัญหาความขัดแย้งระหว่างลูกสาวกับพ่อ ตัวละครเอกในตวับทวรรณกรรมทั้งสองเรื่องไม่ได้รู้สึกแปลกแยกกับสังคมเยอรมันและรู้สึกอิจฉาเด็กสาววัยรุ่นเยอรมันที่มีอิสระเสรี แตกต่างจากพวกเธอที่ถูกผู้ปกครองบังคับให้อยู่กับประเพณีของชาวเติร์กที่ไม่ให้อิสระกับวัยรุ่นเพศหญิง ตัวละครเอกทั้งสองเกิดอคติกับวัฒนธรรมของคนเติร์ก ส่วนลักษณะที่สามนั้นเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับอคติและความรุนแรงที่มีต่อคนต่างชาติ อาทิ *ลูกแกะของหมาป่า* (*Wolfslämmern*, ค.ศ. 1984) ของไฮนทซ์ คน์พฟ์ (Heinz Knapp) *การวางเพลิง* (*Brandstiftung*, ค.ศ. 1988) ของซัลม์ (Salm) และ*คนผิวสี หมาป่า สกินเฮด* (*Schwarzer, Wolf, Skin*, ค.ศ. 1983) ของมารี ฮาเกอมนันน์ (Marie Hagemann) ในนวนิยายทั้ง 3 เรื่องนำเสนอภาพวัยรุ่นเติร์กผู้ตกเป็นเหยื่อจากความรุนแรงทางด้านชาติพันธุ์ ขณะที่ตวับทดังกล่าวมิได้ถ่ายทอดจากสายตาของผู้ประพันธ์ ยังมีตวับทอีกกลุ่มหนึ่งซึ่งเป็นงานเขียนเชิงสารคดีที่ประพันธ์โดยเด็กวัยรุ่นชาวเติร์กรุ่นที่สองผู้อาศัยในเยอรมนี พวกเขาบอกเล่าเกี่ยวกับตนเองและครอบครัว เป็นการให้ภาพคนเติร์กในเชิงสร้างสรรค์ เด็กผู้หญิงไม่ได้ขาดอิสรภาพหรือไม่ได้ถูกปิดกั้นความเป็นตัวของตัวเอง แตกต่างจากภาพที่ปรากฏในตวับทวรรณกรรมที่เขียนโดยผู้ประพันธ์ชาวเยอรมัน แต่ถึงกระนั้นก็ตามภาพชาวเติร์กในวรรณกรรมช่วงทศวรรษ 1980 กับ 1990 นั้นยังคงเป็นผู้ที่แตกต่างจากชาวเยอรมัน หรือมิใช่ผู้ที่มีสถานภาพทางสังคมทัดเทียมเท่ากับชาวเยอรมัน บทความเรื่องนี้ช่วยให้ผู้เขียนบทความเห็นภาพรวมของตัวละครเติร์กในวรรณกรรมเยาวชนก่อนที่จะศึกษาภาพคนเติร์กในนวนิยายสำหรับเยาวชนเรื่องต้นเป็นคนเยอรมันเชื้อสายเติร์ก

ในการนำเสนอวิทยานิพนธ์สำหรับเยาวชนเรื่องฉันเป็นคนเยอรมันเชื้อสายเติร์ก (*Ich bin eine deutsche Türkin*, ค.ศ.1995) รันคา เคเซอร์ (Ranka Keser) ผู้กรอเรื่อง โดยให้แฟร์ดาเล่าเรื่องราวของเธอกับครอบครัวในรูปแบบของไดอารี่ เธอได้รับไดอารี่ เป็นของขวัญวันเกิดจากเพื่อนรักของเธอ แฟร์ดาเขียนเล่าทุกอย่างที่เกิดขึ้นรอบตัว ในช่วงระยะเวลาเกือบ 7 เดือน ตั้งแต่วันที่ 14 กรกฎาคม ค.ศ.1993 ถึง 1 กุมภาพันธ์ ค.ศ.1994 แฟร์ดาเล่าว่าพ่อแม่ของเธออพยพมาจากหมู่บ้านเล็กๆ ในตุรกี พ่อของ แฟร์ดามาทำงานที่เยอรมนีเพื่อหาเงินส่งกลับให้พ่อแม่ของตนที่ตุรกี แฟร์ดาเป็น ลูกสาวคนเล็กและมีพี่สาวกับพี่ชายอีกสองคน พวกเขาพี่น้องเกิดและเติบโต ที่เยอรมนี แฟร์ดารู้สึกสนิทสนมกับพี่สาวมากกว่าพี่ชายซึ่งมักจะก้าวก่ายและควบคุม เธอราวกับพ่อคนที่สอง โดยปกติพ่อมักจะเข้มงวดและควบคุมเธออยู่ตลอดเวลา ทำให้เธอมีความขัดแย้งกับพ่ออยู่บ่อยครั้ง พ่อบังคับพี่สาวของเธอให้แต่งงานกับ ผู้ชายที่พ่อเป็นผู้เลือก แต่ในที่สุดชีวิตคู่ของพี่สาวประสบกับความล้มเหลว ทำให้ พ่อของเธอมิที่ท่าอ่อนลงกับการควบคุมชีวิตของแฟร์ดา ก่อปรกกับการที่แฟร์ดาประสบ อุบัติเหตุ ส่งผลให้พ่อหันมาให้ความสำคัญกับชีวิตและความต้องการของลูกมากกว่า ขนบธรรมเนียมประเพณีของชาวเติร์ก นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงความสัมพันธ์ระหว่าง พ่อกับเธอในทางที่ใกล้ชิดสนิทสนมกันมากขึ้น จากเดิมที่แฟร์ดาไม่สามารถพูดคุย กับพ่อได้ถึงความรู้สึกและความต้องการของเธอ มาสู่การที่ทั้งสองฝ่ายสามารถ เปิดอกคุยกันได้ทุกเรื่อง เมื่อแฟร์ดาสามารถคุยกับพ่อได้ทุกอย่าง เธอจึงไม่ต้องใช้ ไดอารี่เป็นที่ระบายความคับข้องใจอีกต่อไป นับตั้งแต่นั้นมา แฟร์ดาจึงเลิกใช้ไดอารี่ นอกจากนี้แฟร์ดายังเล่าให้ผู้อ่านฟังว่าเธอรู้สึกแปลกแยกกับวิถีชีวิตของชาวเติร์ก โดยเฉพาะการแต่งงานแบบคลุมถุงชน และแฟร์ดายังเล่าด้วยว่าเธอไม่ได้คิดว่าตุรกี เป็นบ้านแต่ที่มีวินิตต่างหากที่เป็นบ้านของเธอ เพราะแฟร์ดาเกิดและเติบโตที่เยอรมนี ทำให้เธอไม่รู้สึกแปลกแยกกับสังคมเยอรมัน

รันคา เคเซอร์ซึ่งเป็นผู้ประพันธ์ตัวบทวรรณกรรมเรื่องนี้เกิดเมื่อ ค.ศ.1966 ในโครเอเชีย เมื่อเธออายุ 3 ปีพ่อกับแม่พาเธออพยพมาอยู่เยอรมนี (Keser, 1995: 2) ช่วงสองปีแรกระหว่างอยู่ชั้นประถมศึกษา เคเซอร์อาศัยอยู่ที่โฮลเลอเดา (Hollédau) จากนั้นครอบครัวของเธอย้ายไปอยู่ที่มิวนิค ผู้ประพันธ์เริ่มเขียนบทกวีและเรื่องสั้น

เมื่ออายุ 14 ปี สองถึงสามปีต่อมาเธอเริ่มเขียนนวนิยาย แต่เธอไม่กล้านำไปเสนอให้สำนักพิมพ์จึงได้แต่เก็บไว้ในลิ้นชัก ในที่สุดเคเซอร์จึงได้นำต้นฉบับเรื่องฉันทน์เป็นเยอรมัน-เติร์กไปเสนอให้สำนักพิมพ์ เมื่อนวนิยายเรื่องนี้ได้รับการตีพิมพ์จากสำนักพิมพ์เบลทซ์แอนด์เกลแบร์ก (Beltz & Gelberg) ทำให้ผู้ประพันธ์มีกำลังใจในการประพันธ์งานเขียนต่อไป ตั้งแต่ค.ศ. 1995 เป็นต้นมา ผู้ประพันธ์อีดาซีพนักเขียนอิสระ ในการนำเสนอเรื่องฉันทน์เป็น*คนเยอรมันเชื้อสายเติร์ก* ผู้ประพันธ์ทั้งที่เธอเป็นชาวโครเอเชียที่อพยพมาอยู่เยอรมนี แต่กลับเลือกที่จะกล่าวถึงครอบครัวชาวเติร์ก เนื่องจากเธอเติบโตมากับเหล่าเด็กๆ ชาวเติร์ก เธอเล่าว่าพวกเราอาศัยอยู่ในเขตที่พักของคนงานที่อยู่ตรงกันข้ามกับโรงงานบีเอ็มดับเบิลซึ่งเป็นที่ทำงานของพ่อแม่ของพวกเรา เหล่าเด็กๆ เล่นด้วยกันและไปมาหาสู่กัน ทำให้เคเซอร์พูดภาษาเติร์กได้ค่อนข้างดี แต่น่าเสียดายที่ตอนนี้เธอลืมไปเกือบหมดแล้ว (Keser, <http://www.ranka-keser.de/interview.htm>) ปัจจุบันผู้ประพันธ์อาศัยอยู่กับสามีและลูกๆ ในรัฐบาเยิร์น (Bayern) (Keser, 1995: 2)

การที่ผู้ประพันธ์เล่าว่าเธอเติบโตมาพร้อมกับเหล่าเด็กๆ ชาวเติร์กอาจจะเป็นการสร้างภาพลักษณ์ในการนำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับชีวิตของเด็กสาวชาวเติร์กคนหนึ่งและครอบครัวของเธอในเยอรมนี โดยนำเสนอในรูปแบบของไดอารี่ผ่านตัวละครแฟร์ดาซึ่งเป็นตัวละครเอก แฟร์ดาบันทึกไว้ในไดอารี่ว่าเธอต้องการอิสระเสรีและความเป็นตัวของตัวเอง ทว่าความต้องการของเธอไม่อาจเป็นจริงได้เนื่องจากแฟร์ดาถูกพ่อซึ่งเชื่อมั่นแนวคิดปิตาธิปไตยที่เป็นรากฐานค้ำจุนสถาบันครอบครัวตามขนบของชาวเติร์กกำกับและควบคุมตัวตนของเธอ ทำให้เธอใช้ไดอารี่เป็นพื้นที่ในการแสดงตัวตนที่ถูกกดทับ ด้วยเหตุที่แฟร์ดาเกิดและเติบโตในเยอรมนีจึงไม่ได้รู้สึกแปลกแยกกับสังคมเยอรมัน ทำให้เธอเห็นว่าเยอรมนีเป็นบ้านของเธอ แต่อุปสรรคสำคัญอยู่ที่ตัวละครพ่อซึ่งผูกโยงกับชาติพันธุ์เติร์กจึงต้องการให้ลูกดำรงรักษาอัตลักษณ์เติร์กในสังคมเยอรมันด้วย ผู้ประพันธ์นำเสนอทางออกให้กับปัญหาของแฟร์ดาด้วยการผูกเรื่องให้พ่อประสบกับความล้มเหลวในการจัดงานแต่งงานแบบคลุมถุงชนให้กับลูกสาวคนโตและการที่แฟร์ดาประสบอุบัติเหตุที่อาจทำให้เธอเกือบเสียชีวิต ทั้งสองเหตุการณ์สร้างความขมขื่นให้กับพ่ออย่างมากและส่งผลให้พ่อ

เปลี่ยนความคิดจากการผูกโยงกับอัตลักษณ์เดิร์กมาเป็นการให้ความสำคัญกับความ
สุขของลูกสาวแทน ผู้ประพันธ์นำเสนอการเรียนรู้ของคนเดิร์กรุ่นพ่อซึ่งยอมรับที่จะ
ปล่อยวางการผูกโยงตนเองกับชาติพันธุ์เดิร์ก อันนำไปสู่การปลดแอกแฟร์ดาที่ถูก
กดทับตัวตนไว้ภายใต้กรอบของแนวคิดปิตาธิปไตยซึ่งกำกับและควบคุมความ
สัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัวตามขนบของคนเดิร์ก

2. ตัวละครพ่อผู้ปล่อยวางอัตลักษณ์เดิร์กกับตัวละครลูกสาวผู้เป็นอิสระ จากชนบเดิร์ก

ผู้ประพันธ์เปิดเรื่องโดยให้แฟร์ดาเล่าว่า

Heute habe ich meinen 15.Geburtstag, und Elke hat mir dieses
Tagebuch geschenkt. Sie ist meine beste Freundin. Seit der 3.

Klasse sind wir unzertrennlich...

...doch ich muß aufpassen, daß meine Eltern es nicht finden.

Ich habe schon eine Idee, wie ich das Buch verstecke...(5)

(วันนี้เป็นวันเกิดครบรอบอายุ15ปีของฉัน และเอลเคเป็นผู้ที่ให้ไดอารี่
กับฉัน เธอเป็นเพื่อนที่ดีที่สุดของฉัน เราสองคนไม่เคยแยกจากกัน
ตั้งแต่เรียนอยู่ชั้นป.3...

...ทว่าฉันต้องระมัดระวังไม่ให้พ่อแม่เจอไดอารี่ ฉันคิดออกแล้วว่าฉัน
จะซ่อนบันทึกเล่มนี้ได้อย่างไร...)

จากคำบอกเล่าของแฟร์ดา ผู้อ่านได้เห็นการเล่าเรื่องแบบ”ฉัน-ผู้เล่า”
โดยตัวแฟร์ดาเองเล่าถึงเพื่อนสนิทที่เป็นเด็กเยอรมัน การเล่าแบบ ”ฉัน-ผู้เล่า”
ช่วยให้ผู้อ่านได้รู้จักความรู้สึกนึกคิดและความต้องการของตัวละครแฟร์ดาทุกแง่มุม
ในแง่หนึ่งเป็นการแสดงตัวตนของตัวละครแฟร์ดาที่สามารถเปล่งเสียงและบอกเล่า
เรื่องราวของเธอ แต่อันที่จริงแล้วแฟร์ดาไม่ได้เป็นเช่นนั้น เธอเปล่งเสียงได้เฉพาะ

ในไดอารี่ซึ่งต้องถูกเก็บซุกซ่อนให้พ้นสายตาของพ่อแม่ การที่แฟร์ดาเบ่งเสียงได้เฉพาะในไดอารี่ทำให้เธอตกอยู่ในฐานะตัวละครที่ "ไร้เสียง" หรือ "ไร้ตัวตน" ในบริบทครอบครัวของเธอ นั่นอาจจะบ่งบอกว่าแฟร์ดามีปัญหาในการสื่อสารกับพ่อแม่ หรือมีความสัมพันธ์ที่ห่างเหินกับพ่อแม่

2.1 อัตลักษณ์เติร์ก: กำแพงที่ขวางกั้นสายสัมพันธ์ระหว่างพ่อกับลูกสาว

แฟร์ดามีความห่างเหินกับพ่อแม่เพราะแนวคิดปิตาธิปไตยที่เป็นรากฐานค้ำจุนสถาบันครอบครัวตามขนบแบบเติร์กทำให้พ่อแม่ โดยเฉพาะผู้เป็นพ่อซึ่งกำกับและควบคุมชีวิตของลูกสาว แฟร์ดาถูกพ่อควบคุมแม้แต่การแต่งกาย

"Überhaupt schreibt er mir alles vor! Auch was ich anziehe, kann ich nicht selbst entscheiden." (16)
(พ่อมักจะกำหนดให้ฉันทำทุกอย่าง รวมทั้งสิ่งที่ฉันสวมใส่
ฉันก็ไม่สามารถตัดสินใจได้ด้วยตัวเอง)

นั่นทำให้ "ฉันรู้สึกโกรธมากเพราะพ่อปฏิบัติกับฉันราวกับเป็นเครื่องจักรที่ทำงานได้ด้วยกรรกดปุ่มและไม่มีความรู้สึก" [...ich bin so sauer, weil er mich wie eine Maschine behandelt, die auf Knopfdruck funktioniert und kein Gefühl hat. (25)] การที่ผู้ประพันธ์ผูกเรื่องให้แฟร์ดาไม่เห็นด้วยกับความสัมพันธ์ระหว่างผู้ใหญ่กับเด็กในลักษณะที่ผู้ใหญ่เป็นฝ่ายกำกับและควบคุมเด็ก ขณะที่เด็กมีหน้าที่เชื่อฟังและทำตามผู้ใหญ่ เพื่อแสดงให้เห็นว่าคนเติร์กรุ่นลูกมิได้ต้องการการอบรมดูแลตามแบบคนเติร์กอีกต่อไป ขณะเดียวกัน ความสัมพันธ์ตามที่กล่าวมา เป็นวิธีการดูแลเด็กที่ไม่พึงประสงค์ของสังคมเยอรมัน เนื่องจากสังคมเยอรมันในขณะนั้นส่งเสริมการอบรมเด็กในลักษณะที่ให้อิสระ ไม่ถูกกดดันจากอำนาจของผู้ใหญ่และสังคมและสนับสนุนให้เด็กมีความเป็นตัวของตัวเอง (Preuss-Lausitz, Ruelcker and Zeiher , 1990: 10) ด้วยเหตุที่ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ใหญ่กับเด็ก

และการอบรมเลี้ยงดูเด็กในครอบครัวตามชนบแบบเติร์กไม่สอดคล้องกับทิศทางของการเลี้ยงดูเด็กในสังคมเยอรมัน ดังนั้นภาพของตัวละครพ่อที่เล่าผ่านมุมมองของแฟร์ดาจึงเปรียบได้กับผู้นำที่เผด็จการและตกยุค

นอกจากนี้ พ่อยังต้องการจัดการหมั้นหมายให้กับแฟร์ดาด้วย แต่เธอไม่ต้องการการแต่งงานแบบคลุมถุงชน ด้วยเหตุที่การแต่งงานแบบคลุมถุงชนมีภาพแห่งความไม่เท่าเทียมทางเพศระหว่างสามีกับภรรยา อันเป็นภาพที่แฟร์ดาเห็นจากชีวิตคู่ของพ่อกับแม่ “แม่ไม่ได้ทำงานเพราะพ่อไม่อนุญาต” [Mutter arbeitet nicht, weil Vater das nicht erlaubt. (28)] ส่วนพี่สาวต้องเลิกเรียนระดับอาชีวะหลังจากแต่งงานเพราะสามีไม่อนุญาต เธอรำพึงอย่างประชดประชันว่า “ทุกอย่างที่เราอยากจะทำ เราต้องขออนุญาตจากบรรดาผู้ชายก่อน แต่อย่างน้อยที่สุดเราได้รับอนุญาตให้ไปฉี่ได้โดยไม่ต้องถาม” [...Für alles, was man tun will, muß man die Männer um Erlaubnis bitten. Wenigstens dürfen wir zum Pinkeln gehen, ohne zu fragen. (28)] ด้วยเหตุนี้แฟร์ดาจึงปฏิเสธการแต่งงานแบบคลุมถุงชน อาจจะเป็นเพราะแฟร์ดาให้ความสำคัญกับการแต่งงานที่มีพื้นฐานมาจากความรักซึ่งมีความหมายว่าเป็นรูปแบบของการสร้างสถาบันครอบครัวที่ก้าวหน้ามากกว่าการสร้างครอบครัวอันเกิดจากการคลุมถุงชน เนื่องจากการก้าวออกจากสังคมเชิงประเพณีที่กดทับเสรีภาพในการเลือกคู่ครอง บทบรรยายว่าด้วยรักโรแมนติกและการแต่งงานแบบคู่ชีวิต สืบเนื่องจากการกำเนิดขึ้นของความรักแบบโรแมนติกเป็นผลผลิตของภาวะที่สังคมเปลี่ยนผ่านเข้าสู่ความสัมพันธ์ที่ให้ความสำคัญกับความเป็นปัจเจกบุคคล การที่ความรู้สึกส่วนบุคคลเป็นสิ่งที่ได้รับการเชิดชูมากขึ้นเรื่อยๆ ในยุคสมัยใหม่ซึ่งได้กลายเป็นที่มาของการแต่งงานแบบคู่ชีวิตนั้น (ปิ่นแก้ว เหลืองอร่ามศรี, 2554: 28) มักจะฉายภาพแห่งความเท่าเทียมทางเพศระหว่างบทบาทของหญิงชายในชีวิตคู่ อุดมการณ์ความรักในความสัมพันธ์ดังกล่าวจึงวางอยู่บนมโนทัศน์ที่ว่าปัจเจกบุคคลนั้นมีคุณค่าที่เสมอกัน (ปิ่นแก้ว เหลืองอร่ามศรี, 2554: 37) การที่ผู้ประพันธ์ผูกเรื่องให้แฟร์ดาปฏิเสธการแต่งงานแบบคลุมถุงชนเป็นการปฏิเสธความสัมพันธ์ระหว่างสามีกับภรรยาในลักษณะที่ชายเป็นผู้นำและหญิงเป็นผู้ตาม ขณะเดียวกันเป็นการปฏิเสธการกำกับและควบคุมจากพ่อที่วางตน

เป็นเจ้าของชีวิตของลูก ทั้งนี้เพื่อสนับสนุนความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลที่มีลักษณะเป็นประชาธิปไตยและให้ความสำคัญกับความพึงพอใจและทางเลือกของปัจเจกบุคคล เธอเห็นว่า "คนเราต้องทำความรู้จักกับตัวเองก่อน" [...Man muß sich doch erst selbst kennenlernen...(25)] นั่นอาจจะสื่อนัยว่าคนเติร์กรุ่นลูกให้ความสำคัญกับเสรีภาพและความเป็นปัจเจกบุคคลมากกว่าการดำรงรักษาอัตลักษณ์เติร์ก

2.2 ลูกสาวชาวเติร์กผู้รู้สึกแปลกแยกกับดินแดนตุรกี

ผู้ประพันธ์ไม่เพียงแต่นำเสนอคนเติร์กรุ่นลูกเฉกเช่นแฟร์ดาให้เป็นผู้ที่โหยหาอิสราเอล อีกทั้งยังแนะนำเพื่อนร่วมชั้นคนใหม่ของแฟร์ดาที่มีความเป็นตัวของตัวเอง แฟร์ดาราบิ๊งว่า "...ฉันรู้สึกว่ามันเงิ่นๆที่เธอใช้ชื่อจูเลีย ชื่อจริงของเธอคือฮิลยา" [... Ich finde es doof, daß sie sich Julia nennt. Ihr richtiger Name ist nämlich Hülya. (53)] แต่อันที่จริงแล้ว "แฟร์ดารู้สึกอิจฉาฮิลยานิดหน่อย เธอดูสวยและเห็นได้ทันทีว่าที่บ้านให้อิสระกับเธอ [Ich bin ein bißchen neidisch auf Hülya. Sie sieht so toll aus, und man sieht ihr auch sofort an, daß sie zu Hause ziemlich Freiheiten hat. (53)] อาจจะเป็นไปได้ที่จูเลียคือเงาสะท้อนของตัวเองตอนที่แฟร์ดาปรารถนาที่จะเป็นแฟร์ดาต้องการให้ที่บ้านยอมรับความเป็นตัวของตัวเองของเธอ เธอเล่าว่า "ไม่มีอะไรในโลกนี้ที่สำคัญเท่ากับการไม่ต้องพึ่งพาผู้อื่นและมีสิทธิของตน..." [Nichts auf der Welt ist mir so wichtig wie Unabhängigkeit und das Recht...(61)] ดังนั้นตัวละครจูเลียในที่นี้จึงมีบทบาทเป็นสัญลักษณ์แทนเสรีภาพที่เด็กสาวชาวเติร์กเฉกเช่น แฟร์ดาปรารถนา ขณะเดียวกันการที่ฮิลยาแนะนำให้เพื่อนร่วมชั้นเรียนเรียกเธอว่า "จูเลีย" (Julia) บ่งบอกว่าเธอเลือกแสดงตัวตนซึ่งไม่ผูกโยงกับชาติพันธุ์เติร์ก เนื่องจากชื่อจูเลียเป็นชื่อที่นิยมของผู้หญิงในแถบยุโรปตะวันตกและทวีปอเมริกาเหนือ ในการตั้งชื่อใหม่นี้เป็นช่องทางของฮิลยาหรือจูเลียในการเล่นกับอัตลักษณ์ที่สิ้นไหล ยึดหยุ่น และไม่ผูกโยงกับพรมแดนของชาติใดชาติหนึ่ง การที่ผู้ประพันธ์สร้างตัวละครฮิลยาหรือจูเลียอาจจะเพื่อตอกย้ำว่าคนเติร์กรุ่นลูกบางส่วนมิได้สนใจการสืบทอดและการดำรงอัตลักษณ์เติร์กในพื้นที่นอกอาณาเขตของตุรกีแต่อย่างใด หากแต่ให้ความสำคัญกับความเป็นปัจเจกบุคคลของตนเองมากกว่า

แม้ว่าแฟร์ดาให้ความสำคัญกับเสรีภาพของปัจเจกบุคคลมากกว่าการดำรงรักษาอัตลักษณ์เติร์ก แต่เธออดไม่ได้ที่จะตั้งคำถามกับเพื่อนสนิทของเธอที่ชื่อเอลเคอว่าเธอเป็นคนเติร์ก หรือเกือบจะเป็นคนเยอรมันแล้ว

...Ich habe sie gefragt: "Was glaubst du? Bin ich eine Hundertprozentige Türkin oder fast schon eine Deutsche?" Elke hat lange nachgedacht. "Gar nicht so einfach", hat Sie dann gemeint. "...Geboren und aufgewachsen bist du hier, und du redest wie eine Deutsche. Ich glaube, du bist eine deutsche Türkin." Ich habe sie fragend angeguckt. "Na ja, du denkst türkisch und deutsch. Von beidem etwas.

Du weißt nicht so recht, wohin du gehörst. Ich glaube, irgendwann weißt du es, einfach so."

Ich hoffe, sie hat recht. Es wäre wirklich schrecklich, wenn ich mein ganzes Leben hin und her gerissen wäre. (48)]

(...ฉันได้ถามเธอว่า "เธอคิดยังไง ฉันเป็นคนเติร์กร้อยเปอร์เซ็นต์ หรือเกือบจะเป็นคนเยอรมันคนหนึ่งแล้ว

เอลเคอไตร่ตรองอยู่นาน "ตอบยากนะเรื่องนี้" เธอแสดงความคิดเห็น "...เธอเกิดและโตที่นี่ และเธอก็สื่อสารภาษาเยอรมันได้ราวกับคนเยอรมันคนหนึ่ง ฉันคิดว่าเธอเป็นคนเยอรมันเชื้อสายเติร์ก" ฉันจ้องหน้าเธออย่างฉงน

"อืม เธอคิดได้ทั้งแบบเติร์กและแบบเยอรมัน เป็นได้ทั้งสองแบบ เธอไม่รู้ชัดเจนกว่าเธอเป็นส่วนหนึ่งของที่ไหน ฉันคิดว่า เมื่อใดก็ตามที่เธอรู้ ทุกอย่างก็ง่ายขึ้น"

ฉันหวังว่า เธอพูดถูก มันดูเหมือนว่าเธอร้ายจริงๆ หากฉันถูกลากไปลากมาทั้งชีวิต)

ผู้ประพันธ์ไม่ได้นำเสนอให้แฟร์ดาเป็นผู้ระบุอัตลักษณ์ทางชาติพันธุ์ของตนเอง หากแต่เธอผูกเรื่องให้เอลเคอผู้เป็นเพื่อนสนิทที่เป็นคนเยอรมันระบุคำตอบว่าแฟร์ดาเป็นคนเยอรมันเชื้อสายเติร์ก เพื่อสื่อถึงการที่แฟร์ดาสามารถดำรงตนเป็นส่วนหนึ่งของสังคมเยอรมัน เนื่องจากในสภาพแวดล้อมของสังคมเยอรมัน โดยพิจารณาจากชื่อเรื่อง *Ich bin eine deutsche Türkin* การใส่คำว่า "เยอรมัน" ให้เป็นคำคุณศัพท์นำหน้าคำว่าเติร์กเพื่อสื่อถึงการที่ผู้พลัดถิ่นสามารถปรับตัวเข้าเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตแบบเยอรมัน (Kaya, 2005: 43) เจ้าบ้านเจกเชนเอลเคอมีสิทธิในการพิจารณาตัดสินหรือมีบทบาทในฐานะผู้รับรองการที่แฟร์ดาสามารถดำรงตนอยู่ในสังคมเยอรมันได้โดยไม่รู้สึกแปลกแยก นั่นอาจจะสื่อสารว่าคนเยอรมันเป็นผู้กำหนดพื้นที่และตัวตนให้กับคนต่างชาติ ขณะเดียวกันคนต่างชาติที่พึงประสงค์ของสังคมเยอรมัน คือ คนต่างชาติที่สามารถดำรงตนเป็นส่วนหนึ่งของสังคมเยอรมันสืบเนื่องจากนวนิยายเรื่องนี้ตีพิมพ์ใน ค.ศ.1995 และจากของสังคมเยอรมันในนวนิยายเรื่องนี้ดำเนินอยู่ในระหว่าง ค.ศ.1993-1994 ช่วงทศวรรษ 1990 เป็นระยะเวลาที่สังคมเยอรมันคาดหวังให้คนต่างชาติสามารถปรับตัวเข้ากับวิถีชีวิตของคนเยอรมัน เห็นได้จากกฎหมายสัญชาติของเยอรมันซึ่งมีการให้ความสำคัญกับการที่คนต่างชาติสามารถปรับตัวเข้ากับสังคมเยอรมัน แต่หลังจากค.ศ.2000 เป็นต้นมาสถานการณ์ในเยอรมนีมีความเปลี่ยนแปลง สังคมยอมรับการอพยพย้ายถิ่น มีการปรับแก้กฎหมายสัญชาติ เกิดการตั้งคำถามกับคำว่าวิถีชีวิตแบบเยอรมัน มีการวิพากษ์การสร้างสังคมที่มีอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมรูปแบบเดียว และมีการเรียกร้องให้ส่งเสริมความหลากหลายทางวัฒนธรรม (Whittle, <http://www.dw.de>) ดังนั้นเสียงของเอลเคอจึงเผยให้เห็นความต้องการของคนเยอรมันส่วนใหญ่ที่เห็นว่าคนต่างชาติควรเป็นฝ่ายปรับตัวเข้าหาคนเยอรมัน การที่ผู้ประพันธ์นำเสนอเช่นนี้อาจจะเป็นเพราะภูมิหลังของรันคา เคเซอร์ที่มีรากเหง้าอยู่ในทวีปยุโรปและนับถือศาสนาคริสต์ ส่งผลให้เธอเห็นว่าการที่ผู้พลัดถิ่นปรับตัวให้เข้ากับประเทศเจ้าบ้านมิใช่เรื่องยาก แต่ในขณะเดียวกัน รันคา เคเซอร์มองข้ามชีวิตของคนเติร์กที่มีความแตกต่างจากคนเยอรมันทั้งทางด้านวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ และศาสนา อันส่งผลให้ชาวเติร์กที่อพยพมาอยู่เยอรมนีอาจจะรู้สึกแปลกถิ่นผิดที่ผิดทาง(dislocation) มากกว่าผู้พลัดถิ่นจากทวีปยุโรป

ผู้ประพันธ์ยังได้เน้นย้ำการที่แฟร์ดาไม่ได้สนใจการผูกโยงตนเองกับอัตลักษณ์เติร์ก ด้วยการนำเสนอให้แฟร์ดาเห็นว่ามิวนิคเป็นบ้านของเธอ เธอรำพึงว่า “บางสิ่งอย่างเช่นการคิดถึงบ้าน ฉันมักจะรู้สึกกระหว่างที่ฉันอยู่ในตุรกีและคิดถึงมิวนิค” [...doch so etwas wie Heimweh kenne ich nur, wenn ich in der Türkei bin und an München denke. (36)] เนื่องจากผู้ประพันธ์ได้ผูกเรื่องให้แฟร์ดาเกิดและเติบโตในเยอรมนี เธอย่อมรู้สึกรักและผูกพันกับสภาพแวดล้อมในเยอรมนีขณะเดียวกัน แฟร์ดาอาจจะรู้สึกแปลกแยกหรือไม่สามารถปรับตัวเป็นส่วนหนึ่งของสังคมที่ตุรกี การที่แฟร์ดาเห็นว่ามิวนิคเป็น“บ้าน”ของเธอ เป็นไปได้ที่จะตีความว่าแฟร์ดาไม่ได้เห็นว่าตนเป็นผู้พลัดถิ่นหรือไม่ได้ผูกโยงตนเองกับชาติพันธุ์เติร์ก แฟร์ดาเลือกที่จะกำหนดพื้นที่ทางสังคมของเธอให้อยู่ที่“มิวนิค”หรือเยอรมนี ไม่ใช่ตุรกี

2.3 ตัวละครพอกับบาดแผลจากการยึดโยงอัตลักษณ์เติร์ก

การที่ผู้ประพันธ์ผูกเรื่องโดยให้แฟร์ดาซึ่งเป็นลูกหลานของครอบครัวชาวเติร์กในเยอรมนีสามารถดำรงตนอยู่ในสังคมเยอรมันได้โดยไม่รู้สึกแปลกแยกหรือสับสน เพื่อสื่อสารว่าคนเติร์กรุ่นลูกแตกต่างจากคนเติร์กรุ่นพ่อแม่ คนรุ่นพ่อมีความทุกข์จากการอพยพมาอยู่เยอรมนี ตัวละครพ่อรู้สึกโหยหาบ้านเกิด “เมื่ออาฟาตีมาถามว่าพ่อโหยหาที่จะกลับมาบ้านมากไหม เขาเริ่มร้องไห้...พ่อที่เข้มแข็งของฉันนั่งอยู่ตรงนั้นและร้องไห้ และในทันทีทันใดนั้น เขาไม่ใช่พ่อผู้เข้มงวดอีกต่อไป หากแต่เป็นเพียงคนที่มีเลือดเนื้อเจ็บปวดเป็น” [Als Tante Fatma fragte, ob er denn so große Sehnsucht hat nach Zuhause, fing er an zu weinen...Mein starker Vater saß da und heulte, und plötzlich war er nicht mehr der strenge Vater, sondern einfach ein verletzbarer Mensch.(42)] แม้ว่าพ่อจะมาเยอรมนีด้วยความสมัครใจ แต่การเป็นแรงงานพลัดถิ่นในสังคมเยอรมันย่อมทำให้เขา รู้สึกแปลกแยก ส่วนแม่ก็รู้สึกแปลกแยกกับสังคมเยอรมันเช่นเดียวกับพ่อ แม่ของแฟร์ดากล่าวว่า “...แต่แม่คงจะรู้สึกเป็นทุกข์เจียนตาย ถ้าลูกจะเอาผู้ชายเยอรมันมาเป็นสามี แล้วแม่ก็จะต้องมีหลานเป็นคนเยอรมัน” [...Aber ich wäre todunglücklich,

wenn du einen Deutschen zum Mann nimmst. Dann kriege ich deutsche Enkelkinder..." (68)] การที่แม่ตั้งป้อมรังเกียจเซยเยอรมันบ่งบอกว่าแม่ปฏิเสธการแต่งงานระหว่างคนต่างชาติต่างศาสนา หรือกล่าวได้ว่าแม่ยังติดเกี่ยวกับการรักษาความบริสุทธิ์ของกลุ่มชาติพันธุ์เติร์ก ผู้ประพันธ์นำเสนอภาพพ่อแม่ของแฟร์ดาผู้แปลกแยกกับสังคมเยอรมัน เพื่อแสดงประสบการณ์ของผู้พลัดถิ่นรุ่นพ่อแม่ที่ยังคงผูกโยงตนเองกับปิตุภูมิที่มาจากมา ในฐานะผู้พลัดถิ่นพวกเขาไม่สามารถก้าวข้ามพรมแดนเชื้อชาติและยังมีความคิดแบ่งแยกเขาแยกเรา

ด้วยเหตุที่คนเติร์กรุ่นพ่อต้องการสืบทอดและดำรงอัตลักษณ์เติร์กในสังคมเยอรมัน ซึ่งไม่ได้ช่วยลดทอนความแปลกแยกระหว่างคนต่างวัฒนธรรมในสังคมเยอรมัน ผู้ประพันธ์จึงผูกเรื่องให้เขาประสบกับความทุกข์จากการเห็นความเจ็บปวดในชีวิตคู่ของลูกสาวคนโต พ่อบังคับลูกสาวคนโตผู้เป็นพี่สาวของแฟร์ดาให้แต่งงานกับผู้ชายชาวเติร์ก เธอไม่กล้าขัดคำสั่งของพ่อ ในครอบครัวตามชนบทแบบเติร์ก ลูกต้องเชื่อฟังและทำตามคำสั่งของพ่อจึงจะเรียกว่าเป็นลูกที่ดี การที่พ่อบังคับลูกสาวของตนให้แต่งงานกับผู้ชายชาวเติร์กเป็นการแต่งงานเพื่อรักษาสายเลือดบริสุทธิ์ของคนเติร์กและสืบทอดธรรมเนียมประเพณีของชาวเติร์ก ทั้งที่พวกเขาอาศัยอยู่นอกอาณาบริเวณของตุรกี ทว่าการแต่งงานของลูกสาวคนโตจบลงด้วยการหย่าร้างในระยะเวลาอันสั้น ชีวิตคู่ของลูกสาวคนโตที่จบลงด้วยความล้มเหลวจึงเปรียบได้กับบทลงโทษสำหรับพ่อผู้ผูกโยงตนเองกับชาติพันธุ์เติร์ก จนไม่สามารถผสมผสานทางวัฒนธรรม หรือไม่สามารถต่อรองทางอัตลักษณ์ในการดำรงอยู่ในสังคมเยอรมัน ขณะเดียวกันวิธีคิดที่ผูกโยงกับชาติพันธุ์เติร์กเป็นการแบ่งเขาแบ่งเรากับชาติพันธุ์เยอรมัน อันอาจจะนำไปสู่อคติหรือความเกลียดชังทางชาติพันธุ์ซึ่งเป็นสิ่งที่นวนิยายเรื่องนี้ไม่ได้สนับสนุน สิ่งที่นวนิยายเรื่องนี้สนับสนุน คือ การปรับตัวเข้ากับสังคมเยอรมันและการไม่ผูกโยงกับชาติพันธุ์เติร์ก ด้วยเหตุนี้การที่ผู้ประพันธ์ผูกเรื่องให้ตัวละครพ่อรู้สึกเจ็บปวดกับการรักษาความบริสุทธิ์ของชาติพันธุ์เติร์ก จึงเป็นทางเบี่ยงในการปรับเปลี่ยนทัศนคติของพ่อซึ่งเป็นผู้พลัดถิ่นรุ่นเก่าที่ผูกโยงตนเองกับชาติพันธุ์เติร์ก

2.4 ความสุขของลูกคือความสุขของพ่อ

ผู้ประพันธ์ยังได้นำเสนอเหตุการณ์ที่แฟร์ดาประสบอุบัติเหตุรถชนทำให้เธอเกือบเสียชีวิต วิกฤตความเป็นความตายของแฟร์ดาส่งผลให้พ่อเห็นความสำคัญกับชีวิตของลูกสาวมากกว่าการรักษาอัตลักษณ์เติร์ก หลังจากที่แฟร์ดามีอาการดีขึ้น เธอขอร้องพ่อให้รับปากเธอสองเรื่อง นั่นคือ การให้เธอตัดสินใจเรื่องเรียน และเรื่องคุ้มครองด้วยตัวเธอเอง พ่อให้สัญญาพลางกล่าวกับแฟร์ดาว่า “พ่อยากจะให้สิ่งที่ดีที่สุดกับลูกเสมอ” ในที่สุดพ่อก็เอ่ยออกมา “แต่ว่าในกรณีของนิลกิน พ่อทำผิดพลาดครั้งใหญ่ บางที่พ่อสามารถทำให้ลูกได้ดีกว่า ขณะที่พ่อทำผิดพลาดไว้กับนิลกิน...แต่พ่อก็ไม่อยากให้เกิดความผิดพลาดกับลูกซ้ำอีก [Ich wollte immer das Beste für euch Kinder], sagte er dann endlich, “aber bei Nilgün habe ich einen großen Fehler gemacht. Vielleicht kann ich bei dir gutmachen, wo ich bei Nilgün falsch gehandelt habe... aber ich will diesen Fehler bei dir nicht wiederholen.” (64)] การคลุ้มคลั่งของพ่อให้กับลูกสาวคนโตที่ล้มเหลวส่งผลให้พ่อยอมรับความผิดพลาดของตนและการประสบอุบัติเหตุของแฟร์ดา นำไปสู่การที่ตัวละครพ่อเรียนรู้ที่จะไม่ผูกโยงตนเองกับชาติพันธุ์เติร์กและหันมาให้ความสำคัญกับชีวิตและความสุขของลูกแทน

ผู้ประพันธ์ไม่เพียงแต่นำเสนอการสืบทอดและดำรงอัตลักษณ์เติร์กในสังคมเยอรมันที่เจอจากลงด้วยการให้ตัวละครพ่อประสบกับความทุกข์จากความต้องการที่จะรักษาสายเลือดบริสุทธิ์ของชาติพันธุ์เติร์ก อีกทั้งเคเซอร์ยังผูกเรื่องให้เมห์เมท (Mehmet) ผู้เป็นพี่ชายของแฟร์ดาและเป็นลูกชายเพียงคนเดียวของครอบครัวเล็กที่จะกลับไปอยู่ตุรกีตลอดไป [...Mehmet geht für immer in die Türkei...(71)] แฟร์ดาเล่าให้ผู้อ่านฟังว่าเพื่อนของพ่อชวนพ่อไปลงทุนเปิดร้านขายเสื้อผ้าที่อิสตันบูล แต่พ่อต้องการทำงานที่เยอรมนีจนเกษียณและรับเงินบำนาญ ขณะที่เมห์เมทสนใจ พ่อแม่จึงให้เงินจำนวนหนึ่งกับเมห์เมทเพื่อไปรวมหุ้นกับเพื่อนของพ่อ การที่ผู้ประพันธ์ผูกเรื่องให้เมห์เมทสมัครใจไป และพ่อแม่ต่างก็เต็มใจให้ลูกชายกลับไป อาจจะเพื่อนำเสนอภาพคนเติร์กในเยอรมนีซึ่งเต็มใจที่จะกลับคืนสู่ตุรกีโดยปราศจากการถูกผลักดันไล่กลับจากคนเยอรมัน ขณะเดียวกันการที่ลูกชายเพียง

คนเดียวของครอบครัวกลับคืนตุรกีตลอดกาลอาจจะบ่งบอกว่าการสืบทอดนามสกุลฝ่ายพ่อของคนเติร์กครอบครัวหนึ่งจะหายไปจากสังคมเยอรมัน และจะไปเพิ่มการดำรงอยู่ที่ตุรกีแทน นอกจากนี้การที่เมห์เมทออกจากเยอรมนีส่งผลให้แฟร์ดามีอิสระมากขึ้น เนื่องจากเมห์เมทมักจะทำหน้าที่กำกับและควบคุมแฟร์ดาราวกับพ่อคนที่สอง การจากไปของเมห์เมทจึงมีความหมายในเชิงสัญลักษณ์ที่สื่อสารว่าความเข้มข้นของแนวคิดปิตาธิปไตยซึ่งเป็นรากฐานค้ำจุนสถาบันครอบครัวตามขนบคนเติร์กของครอบครัวนี้เจือจางไปด้วย ในครอบครัวตามขนบแบบเติร์ก เมห์เมทผู้เป็นลูกชายเพียงคนเดียวมีหน้าที่ดูแลพี่สาวและน้องสาวเช่นเดียวกับพ่อคนหนึ่ง หากแต่เมห์เมทเลือกที่จะไปสร้างเนื้อสร้างตัวของตนเองแทนการทำหน้าที่ดังกล่าว นั่นน่าจะแสดงว่าครอบครัวนี้ไม่เห็นความสำคัญของการสืบทอดและดำรงอัตลักษณ์เติร์กในสังคมเยอรมันอีกต่อไป

ตัวละครพ่อกับตัวละครพี่ชายเล็กยึดติดกับการดำรงอัตลักษณ์เติร์กอย่างแข็งขัน แต่ได้หันมาให้ความสำคัญกับสิทธิส่วนบุคคลมากขึ้น นั่นทำให้พ่อและครอบครัวของเธอยอมรับความเป็นตัวของตัวเองตามที่เธอต้องการ แต่เดิมแฟร์ดาไม่สามารถเปล่งเสียงถึงความรู้สึกนึกคิดและความต้องการของเธอได้ เธอจึงต้องใช้ไดอารี่เป็นพื้นที่ในการแสดงตัวตนที่ถูกกดทับ ไดอารี่ของแฟร์ดาเป็นสัญลักษณ์แทนสภาวะไร้ตัวตนของเธอ แต่เมื่อแฟร์ดาสามารถสื่อสารกับพ่อของเธอได้อย่างเข้าใจดังนั้น”แฟร์ดาจึงคิดว่านับจากนี้ไปเธอไม่จำเป็นต้องใช้ไดอารี่เล่มนี้อีกต่อไป” [Deshalb denke ich, daß ich dieses Tagebuch von nun an nicht mehr brauche. (78)] เนื่องจากแฟร์ดาสามารถแสดงความเป็นตัวของตัวเอง หรือสามารถเปล่งเสียงได้อย่างมี”ตัวตน”ในครอบครัวของเธอ เธอจึงไม่ต้องพึ่งพาไดอารี่เล่มนี้อีกต่อไป ในช่วงเวลาที่สภาวะไร้ตัวตนของเธอสลายไป

ท้ายที่สุดผู้เขียนบทความขอตั้งข้อสังเกตว่าไดอารี่เล่มนี้เป็นประสบการณ์ชีวิตที่อุปโลกนขึ้นมาเพื่อให้ดูเหมือนเป็นชีวิตจริงของเด็กสาวชาวเติร์กคนหนึ่งและครอบครัวของเธอ ด้วยเหตุที่ผู้ประพันธ์เป็นชาว โครเอเชียที่อพยพมาอยู่เยอรมนีช่วงทศวรรษ 1970 การที่เธอเป็นชาวยุโรปตะวันออกและนับถือศาสนาคริสต์นั้นทำให้เธอแตกต่างจากชาวเติร์กผู้พลัดถิ่นมาจากดินแดนนอกทวีปยุโรปและนับถือศาสนา

อิสลาม แต่เธอกลับเลือกที่จะถ่ายทอดเรื่องราวการอพยพมาอยู่เยอรมนีของครอบครัวชาวเติร์กแทน การเล่าเรื่องที่มีได้มาจากมุมมองของชาวเติร์กเองส่งผลให้การผูกเรื่องถูกควบคุมและจัดการโดยผู้ประพันธ์ซึ่งเป็นผู้พลัดถิ่นชาวตะวันตกคนหนึ่ง ด้วยการผูกเรื่องโดยใช้ภาพชาวเติร์กตามแบบฉบับ ผสมผสานกับภาพชาวเติร์กที่ควรจะเป็น นั่นคือผู้พลัดถิ่นชาวเติร์กที่สามารถปรับตัวเข้าเป็นส่วนหนึ่งของสังคมเยอรมัน และมีได้ต้องการสืบทอดและดำรงอัตลักษณ์เติร์กอีกต่อไปหรือเป็นคนเติร์กที่มีได้สร้างปัญหาให้กับเจ้าบ้านเยอรมัน การที่ผู้ประพันธ์นำเสนอเช่นนี้อาจจะเพื่อใช้งานเขียนของตนแสดงความตื่นตันหรือแสดงการขอบคุณชาวเยอรมันและสังคมเยอรมันที่เปิดบ้านให้ผู้ประพันธ์สามารถดำรงชีวิตในเยอรมนีได้อย่างมีความสุข

3. บทสรุป

ในการนำเสนอเรื่องฉันเป็นคนเยอรมันเชื้อสายเติร์ก รันคา เคเซอร์ ใช้งานเขียนของตนนำเสนอภาพครอบครัวเติร์กในสังคมเยอรมัน ด้วยการนำเสนอผ่านเรื่องราวของแฟร์ดาผู้เป็นตัวละครเอกซึ่งเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับตัวเธอและครอบครัวในรูปแบบของไดอารี่ แฟร์ดาารู้สึกอึดอัดคับข้องใจที่ถูกพ้องกำกับและควบคุมชีวิตของเธอทุกอย่างก้าว เนื่องจากตัวละครพอยึดมั่นแนวคิดบิดาธิปไตยที่เป็นรากฐานค้ำจุนสถาบันครอบครัวตามขนบแบบเติร์ก ทำให้แฟร์ดาไม่สามารถแสดงออกถึงความเป็นตัวของตัวเองตามที่เธอต้องการ ด้วยเหตุที่แฟร์ดาเกิดและเติบโตในเยอรมนี จึงไม่ได้รู้สึกแปลกแยกกับสังคมเยอรมัน แตกต่างจากตัวละครพอยซึ่งเป็นแรงงานอพยพชาวเติร์กผู้ประสบกับสภาวะแปลกแยกและต้องการรักษาอัตลักษณ์เติร์กในสังคมเยอรมัน ผู้ประพันธ์นำเสนอการคลี่คลายปัญหาของแฟร์ดา ด้วยการผูกเรื่องให้ตัวละครพอยรู้สึกเจ็บปวดกับการรักษาความบริสุทธิ์ของสายเลือดชาวเติร์กเพราะการจัดการแต่งงานระหว่างลูกสาวคนโตกับชายชาวเติร์ก จบลงด้วยการหย่าร้างในระยะเวลาอันสั้น กอปรกับการที่แฟร์ดาถูกรถชนบาดเจ็บสาหัสส่งผลให้พอตระหนักถึงชีวิตของลูกมากกว่าเรื่องอื่นๆ ทั้งสองเหตุการณ์สร้างความทุกข์ให้กับพอและช่วยให้พอได้เรียนรู้ที่จะปล่อยวางการผูกโยงตนเองกับชาติพันธุ์เติร์ก และหันมาให้ความสำคัญกับการรับฟังความต้องการของลูกสาวแทน นั่นจึงนำไปสู่การ

ปลดแอกแฟร์ดาจากการถูกกดทับตัวตนมาสู่ความเป็นตัวของตัวเอง การที่ผู้ประพันธ์นำเสนอตัวละครพ่อให้มีความเปลี่ยนแปลงทางความคิดเพื่อสื่อสารว่า ตัวละครพ่อแม้จะดูเหมือนว่าเป็นคนรุ่นเก่าที่ไม่สามารถต่อรองทางอัตลักษณ์หรือไม่สามารถปรับตัวเข้ากับสังคมเยอรมันได้ แต่อันที่จริงแล้วคนเติร์กรุ่นพ่อสามารถดำรงอยู่ในสังคมเยอรมันได้โดยปราศจากความรู้สึกแปลกแยก หากพวกเขายอมปล่อยวางการผูกโยงตนเองกับชาติพันธุ์เติร์ก ขณะเดียวกันสิ่งที่ผู้ประพันธ์ในฐานะคนพลัดถิ่นคนหนึ่งอาจจะต้องการส่งสารถึงผู้อ่านที่เป็นคนพลัดถิ่นด้วยกัน นั่นคือ ผู้พลัดถิ่นไม่ต้องประสบกับสภาวะของความแปลกแยกหรือความสับสนในบ้านหลังใหม่ หากรู้จักการก้าวข้ามพรมแดนชาติพันธุ์หรือเลิกผูกโยงตนเองกับชาติพันธุ์ใดชาติพันธุ์หนึ่ง

การที่ผู้ประพันธ์นำเสนอภาพครอบครัวของแฟร์ดาที่ประสบปัญหาอันเกิดจากการยึดโยงกับอัตลักษณ์เติร์ก มิใช่เกิดจากคนเยอรมันหรือสังคมเยอรมันเพื่อเทิดทูนเจ้าบ้านชาวเยอรมันที่เปิดประตูต้อนรับคนพลัดถิ่นชาวเติร์กผู้นี้ร้อนมาพึ่งเย็น ทำให้พวกเขามีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นและสามารถส่งเงินไปช่วยเหลือเจือจุนเหล่าญาติที่บ้านเกิดได้ ในแง่หนึ่งเรื่องเล่าดังกล่าวทำหน้าที่บอกเล่าข้อเท็จจริงของชาวเติร์กบางส่วนซึ่งประสบความสำเร็จในการอพยพย้ายถิ่นมายังเยอรมนี ส่วนในอีกแง่มุมหนึ่งนั่นเรื่องเล่าเช่นนี้ทำหน้าที่เป็นกระบอกเสียงให้กับชาวเยอรมันในการแสดงตัวตนแบบใหม่ผ่านเรื่องเล่า สืบเนื่องจากเหตุการณ์กองทัพนาซีฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ชาวยิวในสมัยสงครามโลกครั้งที่สอง เหตุการณ์นี้ถูกผลิตซ้ำในเรื่องเล่าหลากหลายรูปแบบ ทั้งตัวบทวรรณกรรมและภาพยนตร์ อาทิ *บันทึกลับของแอนน์ แฟรงค์* (ANNE FRANK THE DIARY OF A YOUNG GIRL) เรื่องเล่าข้างต้นส่งผลให้ภาพคนเยอรมันในสายตาของชาวโลกจำนวนมากเป็นผู้ที่มีความเป็นชาตินิยมสูงและมีอคติต่อชาติพันธุ์อื่น ขณะที่ชาวเยอรมันส่วนใหญ่มองเหตุการณ์ดังกล่าวเป็นภาพหลอนทางประวัติศาสตร์ที่มีดมนและไม่น่าจดจำ ระยะเวลาผ่านไป 40 กว่าปี ชาวเยอรมันสามารถฟันฝ่าความยากลำบากหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 จนกระทั่งเกิดความมั่งคั่งร่ำรวยทางเศรษฐกิจ นำไปสู่การนำเข้าแรงงานต่างชาตินับล้านคน แรงงานชาวเติร์กเป็นกลุ่มชาติพันธุ์ที่อพยพและตั้งรกรากที่เยอรมนีเป็นจำนวนมาก เรื่องเล่าของแรงงานชาวเติร์กที่ไม่ประสบปัญหาอคติหรือความรุนแรงทางชาติพันธุ์

จากคนเยอรมนีจึงมีส่วนในการแสดงตัวตนแบบใหม่ของคนเยอรมัน คือ คนที่เปิดกว้างให้กับคนต่างวัฒนธรรม คนเยอรมันในทศวรรษ 1990 อันเป็นช่วงเวลาที่ตีพิมพ์นวนิยายเรื่องนี้ เป็นเพื่อนกับคนเติร์ก ผ่านการนำเสนอความสัมพันธ์ระหว่างเอลเคอกับแฟร์ดาที่สนิทสนมกันตั้งแต่ทั้งคู่ศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่สามจนถึงปัจจุบัน ในช่วงวัย 15 ปี จึงกล่าวได้ว่าตัวละครเอลเคอเป็นภาพแทนของคนเยอรมันผู้มีขนติธรรมระหว่างคนต่างวัฒนธรรม อันเป็นการโต้กลับเรื่องเล่าแนวโคกนาฏกรรม การฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ที่เกิดจากน้ำมือของกองทัพนาซี

รายละเอียดเกี่ยวกับผู้เขียน

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประจักษ์ภาควิชาวรรณคดีเปรียบเทียบ

คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เอกสารอ้างอิง

ปิ่นแก้ว เหลืองอร่ามศรี. (2554). รักโรแมนติกในมุมมองสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา.

สังคมศาสตร์ : วารสารทางวิชาการ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัย

เชียงใหม่. 23(1-2) : 17-50.

Fischer and McGowan. Eds. (1997). *Denn du tanzt auf einem Seil: Positionen deutschsprachiger Migrantinnenliteratur*. Tübingen: Stauffenburg Verlag.

Kaya. (2005). "The Hyphenated Germans: German-Turks" **PRIVATE VIEW**.

Keser. (1995). *Ich bin eine deutsche Türkin*. Weinheim: Beltz&Gelberg.

"Ranka Keser". Available from: <http://www.ranka-keser.de/interview.htm>
(Accessed: 10/05/2011)

Preuss-Lausitz, Ruelcker and Zeiher. Eds. (1990). *Selbständigkeit für Kinder-die große Freiheit?* Weinheim: Beltz Verlag.

Whittle, "Integration," and "Immigration" <http://www.dw.de> (Accessed 3/1/56)